

виле у последње време: Амелија Валкарセル, Адела Кортина, Селија Аморос, Пилар Палоп, Елена Ронсон, Вирхинија Лопес...

САДРЖАЈ

АНТИКА

I ИСТОРИЈСКИ УВОД	5
ПРЕДГОВОР	15
СЕНЕКА И СВЕТИ ИСИДОР	17
Луције Анеус Сенека	17
Варварска освајања	23
Свети Исидор из Севиље.....	25
Утицај Светог Исидора.....	31
ШПАНИЈА ТРИ РЕЛИГИЈЕ.....	34
Авероес.....	34
Ибн Калдун	39
Јеврејско присуство и тежак суживот.....	40
Маямонидес	43
Преводилачке школе у хришћанским краљевствима	47
Преводилачка школа из Толеда	49
Значај превода.....	50
Доминго Гундисалво	53
Хуан Испано	60
ФИЛОЗОФИЈА У ХРИШЋАНСКИМ КРАЉЕВСТВИМА	65
Истинско деловање: оснивање Библиотека и Универзитета ..	65
Положај филозофије.....	67
Рамон Љуль	68
Симболика дрвета	76

II РЕНЕСАНСА

О ТОМЕ ДА ЛИ ПОСТОЈИ ИЛИ НЕ ПОСТОЈИ РЕНЕСАНСА НА ПОЉУ ФИЛОЗОФИЈЕ	81
Појам ренесансне	81
Нови историјски услови.....	82
Особености ренесансне филозофије	82
Порицање шпанске ренесансе.....	84
ДРУШТВЕНЕ И ПОЛИТИЧКЕ ПРИЛИКЕ:	87
Одјеци у култури.....	87
"ЕРАЗМИЗАМ", ЕРАЗМОВ ТРАГ	90
Дефиниција "ЕРАЗМИЗМА"	90
Хронологија шпанског еразмизма: његове особене карактеристике	91
<i>Philosophia Christi</i> : вертикално и хоризонтално тумачење	95
Доктрина о помоћи сиромашним	95
ЕРАЗМИЈАНСКИ ДУХОВИ: ШПАНИЈА У ЕВРОПИ	98
Велика личност Луиса Вивеса.....	98
Еразмијански универзализам и европеизам: Андрес Лагуна.	99
ПЛАТОНОВО ПРИСУСТВО: НЕОПЛАТОНИЗАМ	108
Неоплатонизам у Шпанији.....	108
Леон Ебро: <i>Dialoghi d'amore</i>	109
ГОВОРИ СЕ ОПРЕКАРТЕЗИЈАНЦИМА	109
Формирање картезијанизма	117
Антонио Гомес Переира	118
Франсиско Санчес, скептик	124
ЛЕКАРИ-ФИЛОЗОФИ КАО НОВАВРСТА ЉУДИ	131
Хуан Уарте де Сан Хуан.....	131
Франсиско Вальес, Божанствени	137
ИДЕЈА О ЧОВЕКОВОМ ДОСТОЈАНСТВУ	
Фернан Перес де Олива	141
Франсиско Сервантес де Саласар.....	149
КЛАСИЧНА ТРАДИЦИЈА НИЈЕ ИЗГУБЉЕНА:	
АРИСТОТЕЛИЗАМ И КРИТИЧКА ФИЛОЗОФИЈА	152
Преводиоци Аристотела.....	152
Гаспар Кардиљо де Вильалпандо	154
Педро Мартинес Бреа	155

Франсиско Руис	156
Универзитет у Валенсији	157
Педро Хуан Нуњес	158
Франсиско Санчес, Бросанин	160
Педро Симон Абрил	163
Бенито Аријас Монтано.....	165
Педро де Валенсија	172
ШПАНЦИ СТИЖУ У АМЕРИКУ И ТАМО	
ОТКРИВАЈУ УТОПИЈУ	175
Ренесансне утопијске тежње	175
Кристифор Колумб.....	177
Антонио де Леон Пинело	178
Америчка утопија у Европи и феномен "америчке инверзије"	180
"Болнице-насеобине" Васка Кироге	183
Деловање фрањеваца	185
Мит о "добром дивљаку" код Фра Бартоломеа де лас Касаса	187
ОСВАЈАЊЕ ДОНОСИМОРАЛНЕ ПРОБЛЕМЕ	190
Етичко-политички проблеми освајања	190
Хуан Хинес де Сепулведа.....	191
Франсиско де Виторија.....	193
Фра Бартоломе де лас Касас	195
СХОЛАСТИКА КАО ИЗРАЗ КОНТРАРЕФОРМАЦИЈЕ	200
Доминиканци	200
Језуити	201
Полемика de auxiliis	203
Франсиско Суарес, Доктор изврсност.....	205

III БАРОК

БАРОК: ФИЛОЗОФИЈА РАЗОЧАРАЊА	209
Кочница ренесансном полету: почетак декаденције.....	209
Победа Инквизиције	212
Барок, једна нова култура	213
Дух Контрареформације и филозофија разочарања	215
Педро Калдерон де ла Барка као најбољи представник барока.....	218

БАРОК ИМА ПОЛИТИЧКЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ	224
Педро де Рибаденејра.....	224
Дијего Сааведра Фахардо	225
Хуан де Маријана	225
Франсиско Суарес	228
ХУМАНИЗАМ И КЊИЖЕВНА МИСАО	231
Брат Луис од Леона	231
Мигел де Сервантес	233
Франсиско де Кеведо.....	234
Балтасар Грасијан	236
МИСТИЦИЗАМ И МИСТИЧАРИ: ЊИХОВИ ПРОБЛЕМИ	238
Филозофски проблем	238
Хронолошка Еволуција шпанског мистицизма.....	240
Света Тереса де Хесус.....	241
Свети Јован од Крста	243
"ИНОВАТОРИ" МЕЊАЈУ МЕНТАЛитет	247
Размишљање о декаденцији и појава прве модерне мисли.....	247
Појава новатора и њихов претпостављени картезијанизам	247
Аутохтони корени новаторског покрета.....	253
Стање на Универзитету и почеци обнове	255
Састанци и учесници обнове	257
ПРОСВЕТИТЕЉСТВО, НОВИ НАЧИН ПОСТОЈАЊА И ОСЕЋАЊА	267
"Просветитељски деспотизам" и владавина Карлоса III.....	267
Подизање историјског нивоа и појава "две Шпаније"	270
Ка секуларизацији културе и преображају друштва	277
ВЕЛИКИ ПРОСВЕТИТЕЉИ СЕ ЗОВУ ФЕИХО, КАБАРУС И ХОВЕЉАНОС	282
Бенито Херонимо Феихо	282
Педро Родригес Кампоманес	286
Франсиско Кабарус	288
Једна значајна личност: Ховељанос	292
ЈЕЗУИТИ МОРАЈУ ДА ОДУ ИЗ ШПАНИЈЕ	300
Обележја прогона	300
Франсиско Хавијер Љампильяс.....	302
Лоренсо Ервас и Пандуро	303
Отац Хуан Андрес	305

Естебан де Артеага	306
"ГОСПОДА ИЗ АСКОИТИЈЕ" И ЕКОНОМСКА ДРУШТВА ..	317
Господа из Аскоитије": баскијско друштво пријатеља земље и пројекат о националној обнови.....	317
Мадридско економско друштво.....	317
У XVIII ВЕКУ ИМА УТОПИЈА	321
Просветитељство и утопија	321
Синапија	322
Пабло де Олавиде и нове насеобине у Сијера Морени	325

САВРЕМЕНО ДОБА. XIX ВЕК V Либерализам

ЈЕДНА НОВА ЕРА СА ДВА ИМЕНА: КОНСТИТУЦИОНА- ЛИЗАМ И ДЕЗАМОРТИЗАЦИЈА	335
Упад народа у политику: независност и ослобађање.....	335
Устав из 1812..	337
Карлизам: сукоб између апсолутизма и либерализма	339
Порекло буржоазије као друштвене класе.....	341
Мендисабал и политика дезамортације.....	342
ДЕЗАМОРТИЗАЦИЈА СЕ ПРОШИРУЈЕ НА ГРАЂАНСТВО.....	347
Флорес Естрадине критике Мендисабалове дезамортације 347	
Еспронседине и Ларине брошуре.....	350
Цивилна дезамортација: Паскуал Мадос	351
ЛИБЕРАЛИЗАМ У НАШОЈ ЗЕМЉИ ПРЕДСТАВЉА ОБЛИК РОМАНТИЗМА	354
Кадиска скупштина: порекло шпанског либерализма	354
Улога народа и романтичне особености либерализма.....	356
Странци откривају Шпанију.....	359
Политички карактер шпанског романтизма	360
Реакционарни одговор и порекло "две Шпаније".....	363

VI Романтизам

РОМАНТИЗАМ ПОСТОЈИ У СВЕТУ ПОЗОРИШТА	367
Романтизам као поимање света	369
Особености шпанског романтизма	372

Дон Алваро или снага судбине.....	378
ДРУГИ РОМАТИЧАРИ ИЗРАЖАВАЈУ СЕ КАО ИДЕОЛОЗИ	387
Маријано Хосе де Лара	387
Хосе де Еспронседа	392
Значај романтичарске оставштине за шпанску културу	397
ЈЕДНО СТРАНО ИМЕ: "КРАУСИЗАМ"	401
Краус и његов утицај у Шпанији	401
Хулијан Санс дел Рио.....	401
Хармонични рационализам: аналитика и синтетика	404
"Идеал хуманости".....	406
Филозофија историје.....	407
ТРАДИЦИОНАЛНА ФИЛОЗОФИЈА КОРАЧА КА НЕОТОМИЗМУ	409
Хаиме Балмес	409
Хуан Доносо Кортес	415
Фра Сеферино Гонсалес	421
Антонио Комельас и Клует.....	424
Хуан Мануел Орти и Лара.....	425
Дамијан Исерн	427

VII МОДЕРНИЗАЦИЈА

СЛОБОДНА ОБРАЗОВНА ИНСТИТУЦИЈА И ЈЕДАН "СВЕТИ ЛАИК" КОЈИ СЕ ЗОВЕ ХИНЕР ДЕ ЛОС РИОС	431
Франиско Хинер де лос Риос: живот, дело и краусистички корени	431
Његов концепт наставе	432
Слободна образовна институција и њене три етапе	438
ЗАОКРЕТ ПРЕМА ПОЗИТИВИЗМУ	442
Од краусизма ка позитивизму: краусопозитивизам	442
Увођење дарвинистичког еволуционизма и његово идеолошко коришћење	444
Главни представници покрета	448
МЕНЕНДЕС ПЕЛАЈО ОТВАРА ВРАТА ИСТОРИЈИ ШПАНСКЕ ФИЛОЗОФИЈЕ	450
Марселино Менендес Пелајо: биографски подаци.....	450

Полемика о шпанској науци.....	453
Анализа и тумачење полемике	458
Историографски допринос Менендеса Пелаја: његова историјска свест.....	463
АНАРХИЗАМ И СОЦИЈАЛИЗАМ	466
Први изданци утопијског социјализма	466
Оснивање П.С.О.Е.	467
Анархистички мислиоци: Ансельмо Лоренсо и Ф. Пи и Маргал	469
Марксистички мислиоци: Пабло Иглесијас и Хаиме Вера	471
ХОАКИН КОСТА И ПРЕПОРОД ШПАНИЈЕ	475
Дефиниција и границе покрета за препород	475
Покрет за препород и географија	476
Криза система	478
Хоакин Коста	480
Костино филозофско-правно схватање	482
Олигархија и карактеризам.....	484
КОСТИЗАМ КАО ПРОДУЖЕТАК ПОКРЕТА ЗА ПРЕПОРОД	487
Најзначајнији представници костизма.....	488

САВРЕМЕНО ДОБА. XX ВЕК

VIII МОДЕРНИЗАМ

ЈЕДАН ШПАНСКИ ФИЛОЗОФ СА СТРАНИМ ИМЕНОМ: ЏОРДЖ САНТАЈАНА	499
Живот Хорхеа Руиса де Сантаяне	499
Дело и мисао	501
Материјалистички натурализам и "саксонска верзија" подељене душе.....	505
АМОР РУИБАЛ: ЈЕДАН ГАЛИЦИЈСКИ СВЕШТЕНИК ОСНИВА КОРЕЛАЦИОНИЗАМ	506
Амор Руibal: живот и дело	506
Корелационизам и принцип онто-гносеолошке корелативности.....	509
Његов сознајни релативизам.....	513
ЕУХЕНИО Д'ОРС: ФИЛОЗОФ ИЗ КАТАЛОНИЈЕ	514

Живот и развој	514
Дело и мисао: "кеплеријанска реформа филозофије".....	515
Католичанство: филозофија крста и антинационални империјализам	520
ГЕНЕРАЦИЈА 98.	523
98. и њено именовање	523
"Пресек биографија" и његово социјално порекло	524
Карakterистично приближавање	526
Велики митови 98.	528
МИГЕЛ ДЕ УНАМУНО	530
Живот и дело.....	530
Филозофија историје и појам Шпаније.....	532
"Трагично осећање живота" и "хришћанство у агонији"	535
Кихотизам и хришћанство	537
ФИЛОЗОФИЈА АНТОНИЈА МАЋАДА	541
Живот и дело.....	541
Солипсизам као полазна тачка његове филозофије	543
Ка превазилажењу солипсизма: "суштинска хетерогеност бића"	545
Поетска логика нове лирике	550

Х МАДРИДСКА ШКОЛА

ШПАНСКА ПОСТМОДЕРНА: ГЕНЕРАЦИЈА 1914.	559
Од piacentista до "покрета деветстотих".....	559
Одбацивање XIX века и пројекат европеизације	
Шпаније.....	563
Филозофија Ортеге и Гасета као израз почетка постмодерне	569
МАДРИДСКА ШКОЛА	573
Дефиниција "школе" и њена периодизација	573
Припадници школе	574
Правни темељи мадридске школе и Ортегин програм	
"оснивања".....	576
Мануел Гарсија Моренте	580
Доктринарно језгро и заједничка убеђења	585
Расипање и изгнанство	587

ОСНИВАЧ МАДРИДСКЕ ШКОЛЕ:ХОСЕ ОРТЕГА И ГАСЕТ	589
Живот и дело: утицаји	589
Ортегина филозофија и њен развој	594
Ортега и његово шпанско тумачење	602
ФИЛОЗОФИЈА ХАВИЈЕРА СУБИРИЈА	610
Живот и дело.....	610
Филозофска антропологија	612
Размишљање о суштини	614
Радикални реализам: ноологија	618
Тема Бога: "повезаност"	620
Карактеризација Субиријеве филозофије	622

XI ОД ГРАЂАНСКОГ РАТА ДО ДАНАС

ГРАЂАНСКИ РАТ: КАКО УТИЧЕ НА ФИЛОЗОФИЈУ	627
Диктатура и неосхоластика: главни представници	627
Хришћански спиритуализам	631
Филозофско изгнанство и његове основне тенденције	633
РАСКИД ИЗ 1956. И НОВЕ ГЕНЕРАЦИЈЕ. ДЕМОКРАТСКА ТРАНЗИЦИЈА	643
Генерација 1956.	643
Аналитичари, дијалектичари и други покрети	645
Демократска транзиција и "промена парадигме"	649